

PAASTUAJA V PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Hs 37:12b-14)

Lugemine prohvet Hesekieli raamatust:

Nii ütleb Issand: Vaata, ma avan teie hauad ja toon teid teie haudadest välja ning viin teid Iisraeli maale. Ja te saate tunda, et mina olen Issand – siis, kui ma avan teie hauad ja toon teid, oma rahvast, teie haudadest välja. Ja ma hingan teie sisse oma Vaimu, et te saaksite elavaks, ja ma sean teid teie omale maale ning te peate tunda, et mina, Issand, olen rääkinud ja teen selle teoks – ütleb Issand.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 130:1-2 3-4 5-6 7-8 R:6)

R: Mu hing ootab Issandat, enam kui valvurid hommikut.

Sügavusest hüüan ma sind: Issand, kuule mu häält!

Olgu sinu kõrvad ärkvel mu anumise häälele.

Kui sina ülekohut meeles peaksid, kes võiks siis püsida.

Kuid sinu juures on andeksandmine, et sind kardetaks.

R:

Ma ootan Issandat,

teda usaldab mu hing,

tema sõnade peale ma loodan.

Mu hing ootab Issandat, enam kui valvurid hommikut.

R:

Enam kui valvurid hommikut – Iisrael, oota Issandat.

Sest tema juures on heldus, tema juures rohke lunastus.

Jah, tema lunastab Iisraeli

kõigest nende ülekohtust.

R:

(Teine lugemine Ro 8:8-11)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Need, kes on lihas, need ei või Jumalale meeldida. Aga teie pole lihas, vaid vaimus, kui kord Jumala Vaim teie sees elab. Kui nüüd mõnel teie seast ei ole Kristuse Vaimu, siis tema ei ole Kristuse oma. Kui aga Kristus on teie sees, siis on ihu küll patu pärast surnud, kuid vaim teeb elavaks õigluse järgi. Sest kui tema, kes ta äratas Jeesuse surnuist üles, elab teie sees, siis teeb tema Vaim ka teie sureliku ihu elavaks.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 11:25a.26)

Mina olen ülestõusmine ja elu,
kes minusse usub, see ei sure igavesti.

(Evangeelium Jh 11:1-45)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Laatsarus Betaaniast oli haige. Betaania oli küla, kus elasid Maarja ja tema õde Marta, aga Maarja oli see naine, kes salvis Issandat salviga ja kuivatas tema jalgu oma juustega – tema vend Laatsarus oligi haige. Õed lasksid Jeesusele öelda: “Issand, vaata, su sõber on haige.” Ja kui tema sellest kuulda sai, siis ta ütles: “See haigus ei too surma, vaid laseb Jumala kirkusel avalikuks saada, et Jumala Poega selle pärast austataks.”

Aga Jeesus armastas Martat ja tema õde Maarjat ning Laatsarust. Kui ta nüüd kuulis, et Laatsarus on haige, jäi ta veel kaheks päevaks sellesse paika, kus ta oli. Siis ütles ta oma jüngritele: “Mingem jälle Juudamaale!” Jüngrid vastasid talle: “Rabi, alles nüüdsama tahtsid juudid sind kividega surnuks visata ja sina lähed jälle sinna.” Jeesus kostis neile: “Päevaag kestab kaksteist tundi, kui keegi kõnnib päeva ajal, siis ta ei komista, sest ta näeb selle maailma valgust. Kui aga keegi öösel oma teed käib, siis ta komistab, sest temas ei ole valgust.” Ja ta jätkas: “Meie sõber Laatsarus magab, kuid mina lähen teda unest üles äratama.” Jüngrid ütlesid talle: “Kui ta magab, siis ta saab terveks.” Jeesus rääkis surmast, aga jüngrid arvasid, et ta kõneleb tavalisest unerahust. Nüüd ütles Jeesus neile täie selgusega: “Laatsarus on surnud, ja ma rõõmustan teie pärast, et ma seal ei olnud, et teie võiksite uskuda, kuid mingem nüüd tema juurde!”

Toomas, keda hüütakse Kaksikuks, ütles teistele jüngritele: “Lähme meiegi, et surra ühes temaga!” Kui Jeesus kohale jõudis, sai selgeks, et Laatsarus oli juba neli päeva hauas olnud. Aga Betaania on Jeruusalemma lähedal, umbes viieteistkümne vagumaa (kolme kilomeetri) kaugusel, ja palju juute oli tulnud linnast Marta ja Maarja juurde neid nende venna pärast lohutama. Kui Marta kuulis, et Jeesus on tulekul, läks ta temale vastu, Maarja jäi aga koju. Ja Jeesust kohates Marta ütles talle:

“Issand, kui sina siin oleksid olnud, siis mu vend ei oleks surnud. Ma tean küll ka nüüd, et Jumal annab sulle kõik, mida sa temalt iganes palud.” Jeesus vastas talle: “Sinu vend tõuseb üles.” Marta ütles talle: “Ma tean, et ta tõuseb üles viimsel päeval.” Jeesus kostis talle: “Mina olen ülestõusmine ja elu. Kes minusse usub, see jääb elama ka siis, kui ta sureb. Keegi, kes elab ja usub minusse, ei sure igaveseks. Kas sa usud seda?” Marta ütles talle: “Jah, Issand, ma usun, et sina oled Messias, Jumala Poeg, kes peab maailma tulema.”

Nii öelnud, läks Marta ja ütles tasa oma õele Maarjale: “Õpetaja on siin ja kutsub sind.” Seda kuuldes tõusis Maarja kiiresti üles ja läks talle vastu, sest Jeesus polnud veel külasse jõudnud, vaid ta oli alles selles paigas, kuhu Marta oli talle vastu tulnud. Kui juudid, kes Maarjat olid lohutama tulnud, nägid teda tõusvat ja kiiresti välja minevat, läksid nad talle järele, sest nad arvasid, et ta läheb hauale nutma. Aga kui Maarja jõudis sinna, kus oli Jeesus, langes ta teda nähes tema jalge ette maha ja ütles talle: “Issand, kui sina oleksid siin olnud, siis mu vend ei oleks surnud!” Teda ja temaga kaasa tulnud juute nutmas nähes oli Jeesus vaimus sügavasti liigutatud ja ta küsis: “Kuhu te olete ta matnud?” Nad ütlesid talle: “Issand, tule ja vaata!” Ja Jeesus nuttis. Siis juudid ütlesid: “Vaata, kuidas ta teda armastas!” Aga mõned nende seast ütlesid: “Kas tema, kes ta avas pimedate silmad, ei oleks suutnud teha nii, et Laatsarus polekski surnud?”

Jeesus oli vapustatud, kui ta haa juurde jõudis. Aga see oli koobas, mille suul lasus kivi. Jeesus ütles neile: “Võtke kivi ära!” Surnud Laatsaruse õde, Marta ütles talle: “Issand, ta lehkab juba, sest ta on siin juba neljandat päeva.” Jeesus kostis talle: “Kui sa usud, siis saad sa näha Jumala au.” Ja nad veeretaski kivi ära. Aga Jeesus tõstis silmad üles ja ütles: “Ma tänan sind, Isa, et sa oled mind kuulda võtnud. Ma teadsin küll, et sa kuuled mind alati, kuid seda ütlen ma rahva pärast, et nemad usuksid, et sina oled mind läkitanud.” Seda öelnud, hüüdis ta valju häälega: “Laatsarus, tule välja!” Ja surnu tuli välja, käed ja jalad sidemetega mähitud ja higerätik näol, aga Jeesus ütles neile: “Päästke ta lahti ja laske tal minna!” Ja paljud juudid, kes olid tulnud Maarja juurde ja näinud, mida Jeesus tegi, hakkasid temasse uskuma.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui väärtuslik on meie elu? Kui suur väärtus on sellel meile enestele, kuidas näevad seda inimesed meie ümber? Ja viimaks, mis maksab Jumala ees kõik see, kes me siin maa peal enda arvates oleme, mida me teeme või tegemata jätame? Kas on meie elul Jumala ees vaid ohvriväärtus, nii et peaksime mõtlema ainult kannatusele ja ristile? Või on siiski mingi mõte ka meie elurõõmul, meie püüdlustel teha midagi head – kuigi me teame, et selles kaduvas maailmas kadumatute põhimõtete nimel võitlemine ei saa olla edukas?

Me palvetame: Issand, halasta...

Jutus

Armsad õed ja vennad, iga inimese elus võib ette tulla perioode, kus taevast tundub must ja tulevik tume, kus teadmatus sellest, mida ma väärt olen, ahistab, ja paneb otsima väljapääsu. Igaühe loomusel on selleks oma taktika. Mõni inimene oskab end hästi ümber lülitada, rõõmsameelselt kõik ohumärgid peast minema pühkida; teine vajub raskemeelsusse – see tähendab, lepib oma sisimas kõige halvema tulevikuväljavaatega.

Raskemeelsust ehk depressiooni on küll raske kanda, kuid sellel on ka positiivseid jooni, nagu ettevaatus, ohuga arvestamine, ja alternatiivplaanide väljamõtlemine puhuks, kui peakski minema halvasti. Enamasti hindab üliettevaatlik inimene ohtusid üle, kuid olles valmis neid kohtama, ootab teda tavaliselt siiski meeldiv üllatus. Muidugi tuleb möönda, et raskemeelne inimene on oma lahenduste otsimise faasis oma lähikondsetele üsna raskesti talutav.

Uue Testamendi veergudel tunneme selle iseloomujoone ära apostel Toomase isikus. Kui Jeesuse ütles otse välja, et Laatsarus on surnud, siis arvas Toomas kohe, et ta teab, mis neid ees ootab, ning ütles: “Lähme meiegi sinna, et surra ühes temaga!” Kõik apostlid aimasid, et varem või hiljem kokkupõrge juutide ülematega tuleb, ja oli üsna tõenäoline, et Jeesuse ja tema jüngrite saabumiseks oma sõbra Laatsaruse hauale võis sinna olla üles seatud lõks ning ees oodata viimne võitlus. Toomas oli selleks valmis, ja kui ta pärast Jeesuse ristilöömist praktiliselt oma usu kaotas, siis pigem just sellepärast, et ta ei saanud surra koos oma Issandaga – Jeesus oli surnud, aga tema oli elus... Kui Jeesus rääkis oma ülestõusmisest, siis mõistis Toomas seda pigem ülekantud tähenduses, nii nagu tema õpetaja oli rääkinud endast kui eluleivast, mis on tulnud taevast, või Jeruusalemma templi lammutamisest ja selle ülesehitamisest kolme päevaga.

Isegi imed, ka Laatsaruse surnuist ülesäratamine, ei suutnud Toomast veenda, ja seda arusaadaval põhjusel: ime on erand, miski, mis tavaliselt ei juhtu, ja kui ühel korral on ka juhtunud, siis ei ole mingit garantiid, et see sünnib uuesti. Sest nii sageli tuleb tunnistada, et saatuse tehtud kingitus osutub tegelikult võlaks, mida tuleb hakata kõrge protsendiga tagasi maksuma... Alles pärast oma sõrmede panemist ülestõusnud Jeesuse haavadesse sai Toomas lõpliku kindluse, millele toetudes pühendus ta edaspidi jäägitult oma apostlimissioonile.

Armsad õed ja vennad, oma iseloomust ei õnnestu meil päriselt üle hüpata. Ikka on mõni meist julgem ja teine ettevaatlikum, mõnel on kombeks kergemeelselt hoiatustulesid välja lülitada, teine aga tardub neid hirmust pärani silmi vahtima. Kuid selleks ongi inimesele antud mõistus, et ta oskaks leida kesktee äärmuste vahel. Võibolla ei tuleks raskemeelsust alati kartagi, sest teatud piirini on see meie aju aktiivne faas, milles eluprobleeme võetakse tõsiselt.

Parim käitumisviis on aga ilmselt kusagil seal nende kahe Jeesuse antud soovitusel vahel, nagu ta ütles: “Aga kes teie seast suudab muretsemisega oma elule ühe küünrugi juurde lisada?” (Mt 6:27); ja teisel: “Kui ülekohus võtab võimust, jahtub paljude armastus. Aga kes peab vastu lõpuni, see pääseb.” (Mt 24:12-13) Aamen.